

Deo opt. max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

(1673) Lisey 1373

QVÆSTIO MEDICA.

Cardinalitiis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 9. Martii.

M. JOANNE-ARMANDO DE MAUVILAIN, Doctore Medico, Præside.

An febris Quartana cortice Peruviano intempestivè sedata, lethalis?

FEBRIS quartana suâ indole secura, succi melancholici ferventis & putrentis soboles, quarto quoque die recurrit. Recursus ratio à naturâ humoris pender, qui crassior minori viget mobilitate. Hic si coercitus cunctetur, primò incalescit, dein putret, tum exilit & conceptaculis, & advectus cordi denuo accenditur, & facit febrem. Durat hæc decem aut duodecim horas, si à sincero humore trahat originem; longe ultra protenditur si humori melancholico succus alienus admisceatur. Febrem inchoat horror aut rigor, spirituum animalium vitio, qui tetra anathymias inquinantur & commoventur. Aliquando alteruter affligit, nec expectata febris adparet, cum humor & paucior sit & mitior. Sudore terminatur febris, cum attrita materia è glandulis exprimens lympham facilem per cutis poros invenit viam.

CUM redit febris, accessio est. Hæc multiplex esse solet, pro quantitate succi putrentis, qui sanguini labem aspergit. Cuivis humori sua est commissio, ut salubris sit. Si fiat jactura alicujus rei commiscantis, humor corrumpitur; putret, si hæc eadem coneratur. Succus melancholici quod putridum sanguini confunditur, accessionem parit, mitem, si paucum sit, vehementem, si multum. Finitur febrili materiâ absumptâ & dissipatâ, aut ad meliorem indolem reductâ. Interea novus succus collectus decoquitur, post duos dies novæ febris parens futurus, quia tale tempus ad putredinis perfectionem insumitur. Sic res prorahitur, nisi naturæ robore insignem excretionem, aut humorum emendationem molientis, aut officio medici manus auxiliares admoventis, exigatur morbus.

PERUVIANUS cortex qui ut cætera medicamenta, solâ experientiâ innouit, prodest in quartana febre, & obeft. Prodest cum febris expatiata multum est, & tempore velut maturuit. Obeft cum natura impotens & repugnans malè cogitur ad curationem. In usu corticis, non minor cautio & diligentia, quam in cathartico rum usurpatione. Naturæ soli debetur curatio, medico amotio impedimentorum. Hic naturam pugnantem cum febre, debet juvare venæ sectione, sed parcâ; purgatione frequenti, sed molliori, rarò, aut nusquam vehementiori; & rectâ victûs lege. Tum, si perseveret febris, visceribus arte nitidis, cortex Peruvianus, à quo humor, ut à sole uva, mitescit, tutissimè committitur. Quæ res cum sæpius responderit, præclari remedii factus est abusus; tum ægri anxietate, qui vel immaturo morbo vult sanari; cum curantis obsequio, qui vim naturæ impunè fieri posse autumat.

SAPIENS medicus, qui fugacem occupat occasionem, quam ~~æger~~ negligit, naturæ, non ægrotanti obsequitur; Et febrem quartanam in corpore effæto, & variis affectionibus præparato, si hoc morbo natura sese quasi tueatur, permittit ut salutarem. At si metus sit ne opprimat, ~~peruvianos~~ corticem usurpat. Merito namque diffidit optimum medicamentum in perniciem posse verti. Er, si non renascatur febris, sedatam potius & sopitam quam extinctam judicat. Nempe corticis virtute humor morbum committens aut commissurus cohibetur & velut compede vincitur. Tum sanguis contagione solutus, cordis meatus subit tranquille, spiritus integri & illustres formantur, & corpus in libertatem videtur eximi. Humor interim otio ferocior, serpit in visceribus, post aliquot dies, vi concepti calor, aut aperte, aut clâm nullam non partem in periculum abducturus.

UT Elisa stirps arthritidis, majori periculo sævit in capite, & in pectore; ut consueta vacuatio temerè suppressa grandia minatur; sic melancholicus succus effractis repagulis, nova feritate immanis quartanam non amplius, sed graves morbos valet proferre. Sanguinem suâ fœditate assidue contaminans, febrem parit & fovet continuam. Respirandi difficultatem producit, quinetiam asthma, si diffusus, diaphragmati locum neget, aut pulmonum tubulos impleat. Aquas colligit, cum siccata partium humiditate, sanguinis spiritus noxio afflatu extinguit; aut cum vasâ lymphæ continendæ apta, rumpit suâ acrimoniâ. Si totus feratur in intestina, intestinorum glandulas convellens omne profluvii genus inducit. Si tenuior aut fœculentior moretur in intimis parenchymatum, & glandularum fibris; utraque inflammantur aut durescunt. In cerebrum elatus, cataphoricos procreat affectus, aut spiritus dissolutos perversè impellens, convulsionem excitat. Demum abscessus nascitur, cum tota proluvis cogitur in unum, quæ maturitatem assecuta, subito potest obruere. Atque hæc tor

Ergo febris Quartana cortice Peruviano intempestivè sedata, lethalis.

Proponcbat Lutetiæ CLAUDIUS QUIQUEBEUF, Parisinus, Paccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1684.

